

UZASADNIENIE

odstąpienia od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla projektu dokumentu: *Program usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest z terenu Miasta i Gminy Ruciane-Nida na lata 2015 – 2032*

Podstawa prawna: art. 48 oraz 49 ustawy z dnia 3 października 2008 roku o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. 2008 nr 199 poz. 1227 ze zm.)

I. CHARAKTER DZIAŁAŃ PRZEWIDZIANYCH W DOKUMENCIE

1. stopień w jakim dokument ustala ramy dla późniejszej realizacji przedsięwzięć, w odniesieniu do usytuowania, rodzaju i skali tych przedsięwzięć

Program usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest z terenu Miasta i Gminy Ruciane-Nida na lata 2015 – 2032 jako główny i nadrzędny zakres działań zakłada realizację przedsięwzięć inwestycyjnych polegających na demontażu wyrobów zawierających azbest, ich transporcie do miejsca unieszkodliwienia oraz utylizacji w wyznaczonych do tego celu obszarach (kwaterach). Realizowane w tym zakresie prace budowlane nie stanowią przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko w myśl Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2010 roku w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. 2010 nr 213 poz. 1397).

Ponad wyszczególnione wyżej działania w *Programie* przewiduje się organizację kampanii informacyjno – edukacyjnych wspomagających i intensyfikujących przedsięwzięcia z zakresu demontażu, transportu i utylizacji wyrobów zawierających azbest.

Na terenie Miasta i Gminy Ruciane-Nida nie przewiduje się budowy składowiska odpadów zawierających azbest.

Wyszczególnione działania bezpośrednio służą realizacji nadrzędnego celu dokumentu, którym jest ochrona środowiska oraz ludności poprzez usunięcie wyrobów zawierających azbest z terenu Miasta i Gminy.

Proponowane w ramach *Programu* rozwiązania swoim zasięgiem obejmują teren jednej jednostki samorządowej, tj. miejsko-wiejskiej Gminy Ruciane-Nida zajmującej powierzchnię 357 km², której liczba ludności wynosi 8 295 mieszkańców.

Dla potrzeb *Programu* przeprowadzono inwentaryzację ilości i stanu wyrobów zawierających azbest. Wśród tych wyrobów zidentyfikowano jedynie pokrycia dachowe. Łączna masa wyrobów zawierających azbest wynosi 463,485 Mg. W opracowaniu uwzględniono harmonogram zadań do realizacji, w którym wskazano rolę samorządu terytorialnego oraz mieszkańców. Określono zgodną z obowiązującym prawem procedurę realizacji poszczególnych zadań tj. demontażu, transportu, utylizacji. Jako podmioty uprawnione do ich wykonania wskazano te, które posiadają odpowiednie

zezwolenia. Założono, że proces oczyszczania Miasta i Gminy sfinalizowany zostanie z końcem 2032 roku.

2. powiązania z działaniami przewidzianymi w innych dokumentach

Zadania przewidziane w *Programie* są ściśle związane z dokumentami strategicznymi ustanowionymi na szczeblu krajowym, regionalnym oraz lokalnym i wypełnia zobowiązania wynikające z zapisów w nich zawartych. Zgodny jest z promowaną zasadą zrównoważonego rozwoju. Przedstawione opracowania mają spójne cele i kierunki działań dotyczące gospodarki odpadami azbestowymi. Realizacja programu usuwania azbestu bezpośrednio wynika z przyjętych przez władze planów i programów z zakresu ochrony środowiska i gospodarki odpadami. Ochrona zdrowia ludzkiego oraz stanu środowiska to nadrzędny cel wszystkich dokumentów. Realizacja polityki ekologicznej państwa powinna doprowadzić do zwiększenia bezpieczeństwa ekologicznego społeczeństwa. Osiągnięcie tego celu wymaga podjęcia działań systemowych połączonych z identyfikacją potencjalnych i rzeczywistych zagrożeń zdrowia ze strony niebezpieczeństw związanych ze środowiskiem, ocenę narażenia i ryzyka zdrowotnego oraz wprowadzanie i egzekwowanie przepisów dotyczących kontroli szkodliwych dla zdrowia emisji do środowiska. *Program* powiązany jest w szczególności z:

- *Programem Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009-2032*, który zakłada oczyszczenie terytorium kraju z wyrobów i odpadów azbestowych do końca 2032 roku;
- *Programem usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu województwa warmińsko-mazurskiego na lata 2011-2015 z perspektywą do roku 2020*, który określa, iż efektywne i pełne usunięcie wyrobów zawierających azbest z terenu województwa oraz zwiększenie świadomości mieszkańców na temat zagrożeń związanych z ich użytkowaniem jest możliwe dzięki opracowaniu i przyjęciu przez wszystkie gminy programów usuwania azbestu;
- *Krajowym Planem Gospodarki Odpadami*, który jako jeden z celów przyjmuje sukcesywne usuwanie azbestu poprzedzonym jego inwentaryzacją;
- *Planem Gospodarki Odpadami dla Województwa Warmińsko - Mazurskiego na lata 2011 – 2016* - poprzez realizację tożsamyh zadań z zakresu inwentaryzacji, usunięcia, utylizacji wyrobów zawierających azbest ale z uwzględnieniem specyfiki Miasta i Gminy (ilości azbestu, stopnia pilności usunięcia, świadomości ekologicznej mieszkańców);
- *Programem Ochrony Środowiska Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2011 – 2014 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2015-2018* poprzez uwzględnienie przedstawionej w programie ochrony środowiska metody utylizacji;
- *Politykę Ekologiczną Państwa na lata 2009 – 2012 z perspektywą do roku 2016*, która zakłada prowadzenie prac skutkujących poprawą systemu zbierania i unieszkodliwiania azbestu

w celu redukcji wielkości odpadów niebezpiecznych azbestowych trafiających na składowiska komunalne oraz kontynuowanie krajowych programów usuwania azbestu – gminny program jest wypadkową tych założeń;

- *Powiatowym programem ochrony środowiska na lata 2013 – 2016, z perspektywą do roku 2020* poprzez uwzględnienie tożsamego priorytetu ekologicznego oraz działań społecznych i inwestycyjnych do jego realizacji;
- *Strategią rozwoju powiatu piskiego 2013 – 2023*, zgodnie z którym ochrona środowiska naturalnego realizowana m.in. poprzez przeciwdziałanie powstawaniu dzikich wysypisk, zwiększanie świadomości ekologicznej mieszkańców jest jednym z kierunków wzmocnienia pozycji powiatu;
- *Strategią zrównoważonego rozwoju Miasta i Gminy Ruciane-Nida do roku 2015* w zakresie realizacji celu związanego z kształtowaniem zrównoważonego i harmonijnego rozwoju poprzez rozpoznawanie zagrożeń i im zapobieganie.

3. przydatność w uwzględnianiu aspektów środowiskowych, w szczególności w celu wspierania zrównoważonego rozwoju, oraz we wdrażaniu prawa wspólnotowego w dziedzinie ochrony środowiska

Przeprowadzona rzetelna inwentaryzacja pozwoliła określić skalę zagrożenia na terenie Miasta i Gminy, zaplanować odpowiednie działania, ich zasięg i skalę. Jednym z założeń dokumentu jest stały monitoring jego realizacji. Dlatego też możliwa jest bieżąca ocena zagrożenia na przestrzeni wielu lat (bo do 2032 roku). Dzięki temu *Program* stanowi sprawne narzędzie przydatne w zakresie uwzględniania aspektów środowiskowych w opracowywanych kolejnych gminnych strategiach i planach oraz aktualizacjach tych dokumentów.

Wdrażanie postanowień *Programu* oznacza postępowanie zgodnie z zasadami zrównoważonego rozwoju, których ideą jest aby obecnie podejmowane działania, bądź brak ich podejmowania skutkowały co najmniej neutralnym wpływem na jakość środowiska, w którym będą żyły przyszłe pokolenia. Mniejsze ilości wyrobów zawierających azbest oznaczają nie tylko czystsze powietrze (uwalniana jest mniejsza ilość włókien azbestowych stanowiących główne zagrożenie), ale także przekładają się na poprawę infrastruktury jednostki samorządowej, przyczyniają się do tworzenia dogodnych warunków do inwestowania na jej obszarze oraz do budowania pozytywnego wizerunku turystycznego – jako miejsca o szczególnych walorach przyrodniczo – krajobrazowych. *Program* uwzględnia istotę propagowania wiedzy na temat zagrożeń wynikających z użytkowania wyrobów zawierających azbest. Edukacja ekologiczna staje się istotnym elementem edukacji obywatelskiej, służącej wykształceniu społeczeństwa akceptującego zasadę zrównoważonego rozwoju, umiejącego oceniać stan bezpieczeństwa ekologicznego i uczestniczącego w podejmowaniu decyzji wpływających na jakość życia.

Opracowywany dokument jest powiązany z *Odnowioną Strategią Zrównoważonego Rozwoju Unii Europejskiej*, która zakłada ostateczne zastąpienie substancji wzbudzających szczególnie duże obawy odpowiednimi alternatywnymi substancjami lub technologiami. Dodatkowo zagadnienia związane z azbestem regulują dyrektywy unijne, a w tym dyrektywa Rady 87/217/EWG z 19.03.1987 roku w sprawie ograniczenia zanieczyszczenia środowiska azbestem i zapobiegania temu zanieczyszczeniu, która m.in. identyfikuje ten niebezpieczny minerał, określa dopuszczalny poziom jego stężenia oraz zobowiązuje państwa członkowskie do podjęcia środków niezbędnych w celu zapewnienia, że emisja azbestu do powietrza i odprowadzanie azbestu do środowiska wodnego oraz wytwarzanie stałych odpadów azbestu będą zmniejszane u źródła, a wszelkie działania związane z wykorzystywaniem tych wyrobów oraz demontażem będą realizowane w taki sposób aby nie powodować wzrostu stężenia włókien w środowisku.

4. powiązania z problemami dotyczącymi ochrony środowiska

Niska społeczna świadomość ekologiczna oraz nieznajomość przepisów prawnych skutkuje niewłaściwym postępowaniem z wyrobami oraz odpadami zawierającymi azbest. Brak wiedzy w tym zakresie to również przyczyna nieprzestrzegania narzuconych w aktach prawnych obowiązków posiadaczy odpadów i wyrobów. Stąd jedno z założeń *Programu* opiera się o realizację zadania z zakresu przeprowadzania akcji informacyjno – edukacyjnych. Szereg działań o tym charakterze dostarczy niezbędnej wiedzy na temat szkodliwości azbestu i mobilizować będzie do jego usuwania. Ponadto poprzez to zadanie władze jednostki samorządowej będą przeciwdziałać możliwemu do pojawienia się w Mieście i Gminie problemowi tj. powstawania tzw. dzikich wysypisk (miejsc, w których przechowywane są niezgodnie z obowiązującym prawem zdemontowanych wyrobów zawierających azbest). Edukacja ludności, podniesienie ich poziomu wiedzy przede wszystkim wiąże się ze zmniejszeniem zagrożeń komunalnych – użytkownicy azbestu w sposób bardziej świadomy wykorzystują zalegające wyroby azbestowe i nie narażają tym samym swojego zdrowia.

II. RODZAJ I SKALA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKA

1. prawdopodobieństwo wystąpienia, czas trwania, zasięg, częstotliwość i odwracalność oddziaływań

Demontaż, transport oraz unieszkodliwienie wyrobów zawierających azbest zgodnie z obowiązującymi regulacjami prawnymi i opracowanymi na ich podstawie procedurami co do zasady ma służyć minimalizacji negatywnych skutków wpływu na środowisko, zdrowie mieszkańców oraz osób wykonujących te prace. Oczywistym jest, że w wyniku przeprowadzania prac rozbiórkowych, nawet przy zastosowaniu odpowiednich zabezpieczeń, będziemy mieli do czynienia z pewną emisją włókien do powietrza. Oddziaływanie to będzie miało charakter

krótkotrwały i chwilowy, zaś skutek tego działania to wpływ pozytywny, stały i długoterminowy. Wykonując wszelkie prace zgodnie z zapisami *Programu* prawdopodobieństwo wystąpienia oddziaływań będzie znikome.

Z uwagi na to, że wymiana pokryć dachowych stanowi dość wysoki koszt dla jego użytkownika, emisja włókien azbestu będzie występować z różnym zaawansowaniem w zależności od możliwości finansowych poszczególnych mieszkańców.

2. prawdopodobieństwo wystąpienia oddziaływań skumulowanych lub transgranicznych

Demontaż, transport i utylizacja wyrobów azbestowych nie powodują zagrożenia dla środowiska i zdrowia człowieka pod warunkiem, że są przeprowadzane zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie procedurami. Prace te będą realizowane na wielu obiektach budowlanych na terenie jednostki samorządowej. Pojedyncze prace polegające na demontażu nie będą powodowały znaczącego oddziaływania na środowisko. Wielokrotne wykonywanie tych zadań na przestrzeni lat 2015 – 2032 na terenie Miasta i Gminy nie spowoduje pogorszenia stanu środowiska. Nie wystąpi skumulowane oddziaływanie na środowisko.

W rezultacie wdrażania omawianego *Programu* oraz realizacji postanowień w nim zawartych nie będą występowały transgraniczne oddziaływania na środowisko. *Program usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest z terenu Miasta i Gminy Ruciane-Nida na lata 2015 - 2032* nie przewiduje realizacji przedsięwzięć skutkujących tak szerokim zasięgiem oddziaływań. Wobec powyższego dokument ten nie musi być poddany procedurze transgranicznej oceny oddziaływania na środowisko.

3. prawdopodobieństwo wystąpienia ryzyka dla zdrowia ludzi lub zagrożenia dla środowiska

Azbest jest niebezpiecznym minerałem, mogącym stwarzać zagrożenie dla zdrowia człowieka. Istnieją sprawdzone metody (uregulowane prawem) postępowania z wyrobami go zawierającymi: od eksploatacji, poprzez demontaż, transport po unieszkodliwienie. Azbest, jako wyrób twardy i nieuszkodzony nie stwarza zagrożenia dla zdrowia człowieka, gdyż nie emituje do otoczenia takiej ilości włókien jak azbest miękki. Ze szkodliwością wyrobu mamy do czynienia z chwilą pojawienia się jakichkolwiek uszkodzeń będących rezultatem oddziaływania atmosferycznego jak i bezpośredniego działania człowieka. Na obszarze jednostki samorządowej zidentyfikowano 463,485 Mg wyrobów zawierających azbest. Są to pokrycia dachowe występujące w formie płyt azbestowo – cementowych falistych. Całość, tj. powierzchnię 42 134,990 m² obejmują płyty azbestowo – cementowe zdefiniowane w III stopniu pilności usunięcia. Od ich posiadaczy wymaga się aby kolejna ocena sporządzana była w okresach nie przekraczających 5 lat.

Nie zinwentaryzowano żadnych obiektów w I oraz II stopniu pilności. Pomimo, że obecnie żaden wyrób nie został zakwalifikowany do bezzwłocznego przeprowadzenia prac demontażowych oraz utylizacji powstałych odpadów, realnie występuje zagrożenie wystąpienia takiej sytuacji już w przeciągu najbliższych lat, co zostanie ujawnione po kolejnej ocenie. Wówczas właściciele obiektów powinni podjąć czynności zmierzające do możliwie szybkiego, zgodnego z prawem pozbycia się niebezpiecznego wyrobu. W przypadku niepodjęcia czynności zmierzających do wymiany pokrycia dachowego właściciele zobowiązani są do jego należytego zabezpieczenia.

Wpływ na niszczenie struktury płyt wykorzystywanych jako pokrycie dachowe mają warunki klimatyczne oraz różnego rodzaju zanieczyszczenia chemiczne występujące w powietrzu. Niskie temperatury zimą (powodujące przemarzanie płyt) oraz wysokie latem (powodujące silne nagrzanie) prowadzą do erozji płyt, powstawania na ich powierzchni wżerów. Kwaśne deszcze na obszarach przemysłowych potęgują to zjawisko. Rezultatem końcowym jest osłabienie więzi włókien i emisja włókien azbestu do powietrza. Drugi rodzaj uszkodzeń płyt dachowych to ich pęknięcia, wykruszenia krawędzi, dziury powstające w rezultacie mechanicznego oddziaływania i nieumiejętnego montażu.

Szkodliwość azbestu dla zdrowia ludzkiego związana jest wyłącznie z wdychaniem włókien, które zawieszone są w powietrzu. Oznacza to, iż dopóki włókna azbestu nie są uwolnione z wyrobu, który zawiera ten minerał nie ma zagrożenia dla zdrowia człowieka z tytułu użytkowania wyrobu. Nie jest znana minimalna ilość pyłu azbestowego, która wywołuje choroby. Prawdopodobieństwo zachorowania wzrasta wraz ze zwiększeniem stężenia włókien w powietrzu. Narażeni na zachorowanie są ludzie, którzy mieli bezpośredni kontakt z azbestem z uwagi na rodzaj wykonywanej pracy, osoby wystawione na długotrwałe wdychanie włókien azbestowych o małym stężeniu oraz osoby narażone na krótkotrwałe przebywanie w miejscu o dużym stężeniu włókien azbestowych. Uniknięcia groźby chorób jest możliwe tylko w przypadku gdy organizm nie jest ekspozowany na powietrze znacznie zanieczyszczone pyłami. Ekspozycja nieznaczna jest nieunikniona z uwagi na rozpowszechnienie wyrobów azbestowych. Wyróżnia się trzy rodzaje narażenia na pyły azbestowe, przy czym na terenie omawianej jednostki samorządowej występują dwa z nich:

- narażenie środowiskowe - związane z występowaniem azbestu w powietrzu atmosferycznym, wodzie pitnej i artykułach spożywczych,
- narażenie zawodowe - związane z pracą przy usuwaniu wyrobów i materiałów zawierających azbest.

W przypadku pracowników wykonujących prace rozbiórkowe, zabezpieczeniowe, transportowe zdemontowanych pokryć dachowych nakazuje się zachowanie wszelkich norm

ostrożnościowych warunkujących minimalizację ilości uwalnianych w trakcie prac włókien azbestowych. Bezpośrednie wystawienie pracowników na wdychanie uwalnianych włókien, co w przyszłości może skutkować wystąpieniem chorób od azbestu zależnych, nakładana na pracodawcę konieczność wyposażenia stanowisk pracy w odpowiednią odzież ochronną i sprzęt zabezpieczający układ oddechowy.

Zarówno dla pracowników jak i mieszkańców Miasta i Gminy duże znaczenie odgrywa obniżanie emisji pylenia m.in. poprzez:

- nawilżanie wyrobu przed oraz w trakcie demontażu,
- minimalizację działań zmierzających do obróbki i powstawania uszkodzeń mechanicznych wyrobu,
- unikanie używania w kontakcie z wyrobami narzędzi typu piły bądź wiertarki,
- w przypadku konieczności obróbki używanie specjalnie do tego celu przeznaczonych narzędzi ręcznych o wolnoobrotowych wyprofilowanych ostrzach, zaopatrzonych w funkcję odsysania pyłu,
- staranność i dokładność w wykonaniu wszelkich czynności (zgodnie z wcześniej opracowanym planem).

Dużym niebezpieczeństwem dla mieszkańców mogą być powstające w rezultacie demontażu płyt azbestowo – cementowych na własną rękę dzikie wysypiska odpadów, bądź składowanie odpadów azbestowych na składowiskach do tego celu nieprzeznaczonych. Są to tzw. zagrożenia komunalne. W konsekwencji z uszkodzonych wyrobów azbestowych, które poddawane były oddziaływaniom mechanicznym, często przeprowadzanym w sposób nieprawidłowy i niezgodny z regulacjami prawnymi, uwolniona zostanie ogromna ilość włókien azbestowych, powodując wzrost ich stężenia w powietrzu. Na terenie Miasta i Gminy Ruciane-Nida obecnie nie zidentyfikowano dzikich wysypisk wyrobów zawierających azbest.

Obecny stan wiedzy na temat oddziaływania wyrobów zawierających azbest na szeroko rozumiane środowisko, podjęte w tym kierunku kroki związane z ustanowieniem regulacji prawnych dotyczących postępowania z azbestem, pozwalają stwierdzić, że pozytywne zmiany wynikające z usunięcia tego niebezpiecznego minerału z otoczenia są większe i silniejsze niż potencjalne oddziaływania towarzyszące tym pracom, które z reguły charakteryzują się chwilowością i minimalnym zasięgiem. W *Programie* uwzględniono konieczność zachowania określonych procedur, zarówno przez osoby użytkujące wyrób zawierający azbest jaki i pracujące z nim (zajmujące się demontażem, transportem i unieszkodliwianiem). Szczególnie zwrócono uwagę na istotę przestrzegania obowiązującego prawa w tym zakresie, co powiązano z obniżeniem prawdopodobieństwa wystąpienia ryzyka dla zdrowia ludzi i zagrożenia dla

środowiska. Harmonogram wdrażania *Programu* został poszerzony o zadanie polegające na przeprowadzeniu kampanii informacyjno – edukacyjnej, która nie tylko zachęci do podejmowania czynności związanych z oczyszczeniem jednostki samorządowej z niebezpiecznego wyrobu, ale również skutecznie ograniczy podejmowanie prac remontowych i rozbiórkowych przez osoby do takich prac nieuprawnione i składowanie powstałych odpadów w miejscach do tego nieprzeznaczonych i w sposób zagrażający bezpieczeństwu.

III. CECZY OBSZARU OBJĘTEGO ODDZIAŁYWANIEM NA ŚRODOWISKO

1. obszary o szczególnych właściwościach naturalnych lub posiadające znaczenie dla dziedzictwa kulturowego, wrażliwe na oddziaływanie, istniejące przekroczenia standardów jakości środowiska lub intensywne wykorzystanie terenu

Na obszarze Miasta i Gminy nie występują obszary, na których stwierdzono przekroczenie standardów jakości środowiska (na podstawie szczegółowych pomiarów zanieczyszczenia powietrza w wybranych punktach na terenie województwa warmińsko – mazurskiego przeprowadzonych przez Instytut Medycyny Pracy w Łodzi) oraz obszary o szczególnych właściwościach naturalnych.

Na terenie jednostki samorządowej istnieją obiekty wpisane do rejestru zabytków oraz objęte ewidencją zabytków. Na niektórych zabytkach objęty ewidencją zinwentaryzowano azbest. W *Programie* uwzględniono wytyczne związane z demontażem płyt z tego typu obiektów. Docelowo przestrzeganie zasad w tym zakresie nie będzie miało negatywnego wpływu zarówno na sam obiekt jak i jego otoczenie.

2. formy ochrony przyrody w rozumieniu ustawy z dnia 16.04.2004 roku o ochronie przyrody oraz obszary podlegające ochronie zgodnie z prawem międzynarodowym

Na terenie Miasta i Gminy znajdują się obszary i obiekty objęte ochroną prawną. W roku 1977 powołany został Mazurski Park Krajobrazowy, który obejmuje znaczną część jednostki samorządowej – 14 706 ha tj. 41,1% jej powierzchni. Wśród rezerwatów przyrody wyróżnia się tu: Jezioro Nidzkie (leśny, powstał w 1972 r. celem ochrony krajobrazu Jeziora Nidzkiego z otaczającymi go lasami), Jezioro Warnołty (faunistyczny, powstał w 1976 r. dla ochrony Jeziora Warnołty stanowiącego miejsce lęgowe ptaków wodnych – potwierdzono 38 gatunków), Krutynia Dolna (leśny, powstał w 1989 r. w celu ochrony naturalnego krajobrazu polodowcowego z ekosystemami wodnymi, torfowiskowymi i leśnymi). Rozporządzeniami Wojewody Warmińsko – Mazurskiego określone zostały granice oraz zasady prowadzenia działań w obrębie Obszarów Chronionego Krajobrazu:

- Otuliny Mazurskiego Parku Krajobrazowego – Ruciane – Nida (Rozporządzenie nr 138 z dnia 12 listopada 2008 r.);

- Otuliny Mazurskiego Parku Krajobrazowego – Szeroki Bór (Rozporządzenie nr 137 z dnia 12 listopada 2008 r.);
- Puszczy i Jezior Piskich (Rozporządzenie nr 151 z dnia 13 listopada 2008 r.);
- Spychowskiego (Rozporządzenie nr 133 z dnia 12 listopada 2008 r.).

Ochroną prawną na terenie Miasta i Gminy Ruciane-Nida objęty jest grąd kokorczykowy zlokalizowany w obrębie użytku ekologicznego Grąd Wygryny (ustanowiony w 2009 r.). Wśród pozostałych użytków ekologicznych wyróżnia się: Łąkę Krutynię, gdzie przedmiotem ochrony jest enklawa rezerwatu przyrody Krutynia, miejsce występowania storczyków (od 2009 r.) oraz Zatokę Wygryńską, w obrębie której ochroną objęto zatokę Jeziora Bełdany stanowiącą miejsce występowania wielu gatunków zwierząt i roślin chronionych (od 2009 r.).

Na omawianym obszarze znajduje się także Obszar Natura 2000 Ostoja Piska PLH280048 (obszar siedliskowy) oraz Puszcza Piska PLB280008 (obszar ptasi). Nie występują tu parki narodowe, zespoły przyrodniczo – krajobrazowe i stanowiska dokumentacyjne. Na liście pomników przyrody znajduje się 97 obiektów (96 pojedynczych drzew i jedna aleja). Ponadto Miasto i Gmina Ruciane-Nida wchodzi w skład obszaru Zielonych Płuc Polski oraz należy do Leśnego Kompleksu Promocyjnego Lasy Mazurskie. Statusem ochronnym objęte są gleby klasy III, występujące głównie w części północnej jednostki samorządowej.

PODSUMOWANIE

Realizacja postanowień *Programu* nie spowoduje znaczącego oddziaływania na środowisko przyrodnicze. Dokument zakłada wykonanie prac polegających na demontażu, transporcie i utylizacji wyrobów zawierających azbest zgodnie z obowiązującą wykładnią prawa. Nie przewiduje się powstania składowiska wyrobów zawierających azbest. Realizacja przewidzianych zadań nie będzie powodować oddziaływań skumulowanych oraz transgranicznych. Wszelkie ewentualne negatywne oddziaływania, powstające w trakcie prac, będą miały charakter punktowy i krótkotrwały. Stopniowe zmniejszanie, a w konsekwencji wyeliminowanie źródeł emisji włókien azbestu, realizacja zadań w myśl przepisów prawa oraz zwiększenie świadomości mieszkańców na temat właściwego użytkowania wyrobów i zagrożeń związanych z wdychaniem włókien, w sposób bezpośredni wpłynie na poprawę środowiska jak również zdrowia ludzi.